

פטרונים: אבא אבן זינה הרמן יצחק נבון
מייקל ניידיץ משה ריבלין יוסי שריד
יועץ אקדמי: פרופ' גבריאל שפר

22.3.00 6306 000

22.3.00

ב

רת המשאבים הדרושים למטרה זו. זכו דוד ברגודין, יצחק רבין ומנחם בגין ששדולות רבות עוצמה העבירו למענם בכנסת חוקים פרטניים, שמתוקפם מקיימים/מקימים בעבורם מרכזי הנצחה רביתחומיים ועתירי מטרות ופעילויות המתקצבים על ידי המדינה. משה שרת לא זכה לחוק משלו, אף שקדם לשני האחרונים בכהונתו כראש ממשלה ואף שמורשתו האצורה בארכיונים רבה משלהם. שנאמר: "וחוכמת המסכן בוזיה".

העמותה למורשת משה שרת אינה חותרת להקמת מרכז הנצחה לדורי דורות בתקציב עתק. מטרתה צנר עת: להעשיר את מרף הספרים בכתבי משה שרת שטרם ראו אור. היש הנצחה טובה מזו? ואולם באין "חוק משה שרת", נאלצת העמותה לחזור שנה אחר שנה – כאחת מני רבבות עמותות – על פתחי משרדי ממשלה לזה ומוסדות אחרים בלי לדעת אם תיענה, ואם כן – כמה. כך נמנע מהעמותה, המנהלת בתל אביב ארכיון ומכון צנוע למחקר ולהוצאה לאור, לתכנן כהלכה את ביצועיה ונגזר עליה להאיטם ללא הצדקה.

לדוגמה: משרד החוץ – המשרד שמשה שרת הקים ועיצב כהמשך ישיר של המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית – העניק לעמותה ב-1988 תמיכה בסך 5,000 שקלים, ומסירבה העמותה לקבלם הכפיל את הסכום (שנותר צנוע ביותר). ב-1999 נמנע מלתמוך בעמותה ולו באגורה אחת. הסוכנות היהודית, שמשה שרת ניהל את מחלקתה המדינית בשנים 1933-1948, ובשנים 1961-1965 עמד בראשה, לא מצאה לנחוץ להיענות לפניות העמותה לתמיכה מאז הקמתה ב-1994 ועד עצם היום הזה. זו הסיבה שסדרת "יומן מדיני" של משה שרת, הפותחת ב-1936, מסתיימת באמצע 1942 – כמו לא אירע דבר ביישוב ובעולם היהודי מאז ועד קום המדינה.

רק חקיקת "חוק משה שרת", שיכיר בעמותה למורשת משה שרת כגוף המטפל בהוצאה לאור של מורשתו, יבטיח מכוח זה את תקצובה הנאות והסדיר ויפטור אותה מחיזור מתסכל על פתחי מוסדות ונדיים, יתקן את המצב מעיקרו. חוק זה אכן יהיה – כמשאלתו של אורי דרומי ושל רבים אחרים – "תור" מה נוספת לתהליך החזרה אל הנורמליות, אל התברנה המדינית שכה חסרה אצלנו".

יעקב שרת
תל אביב

חוק משה שרת

את ביקורתו המאלפת על "בסבך הלבנון", מאת ראובן ארליך ("הארץ", ספרים, 8.3), סיים אורי דרומי בהמלצה להוצאה לאור של משרד הביטחון "להוציא לאור את שאר כתביו של משה שרת, שכרגע מונחים כאבן שאין לה הופכין". לדבריו, "זו תהיה תרומה נוספת לתהליך החזרה אל הנורמליות, אל התבונה המדינית שכה חסרה אצלנו".

אך מה לממסד הביטחון, בימים ההם ובזמן הזה, ולמשה שרת? ואמנם כתבי משה שרת לא ייגאלו בידי משרד זה. משימה זו קיבלה עליה העמותה למורשת משה שרת, המתמקדת זה כבר בהכנת כתבים אלה – והם רבים וחשובים – לדפוס.

זירו הוצאת הכתבים הללו, וכתבים נלווים, כגון הביוגרפיה של משה שרת מאת פרופ' גבריאל שפר שראתה אור באנגלית ב-1996, מותנה, כמובן, בהעמך